

در سعادتده یکی پوسته خانه قارشوسنده
داثره مخصوصه در

عل اواره :

مستطابق

دين، فلسفه، ادبيات، حقوق و علوم دن باحث هفتلق رساله در

مسلكنزه موافق آثار جديده مع المنونيه قبول اولنوره
درج ايديلمين آثار اعاده اولتاز

انظار :

مؤسسلى : اوالملا زين العابدين -- ح. اشرف اديب

در سعادتده	سنه لى التى ايلقى
ولاياتده	۳۵ ۶۵
مالك اجنبيه ده	۵۰ ۹۰
	۵۰ غروشدر

تاريخ تاسيسى :
۱۱ نومر ۳۲۴

در سعادتده نسخه سى ۵۰ پاره در

تيريله دن مقوا بورو ايله كوندريليرسه سنوى
۲۰ غروش فضله آلنير.

در سعادتده پوسته ايله كوندريليرسه ولايات بدلى اخذ اولنوره

(علامه عضد) صدر. افاضل علمای عثمانیه دن اولوب (۹۶۱) ده
در سعادتده وفات ایدرک فاتح جوارنده (عاشق پاشا) نام محله دفن ایدیلان
(شقایق نعمانیه) صاحبی (طاش کوپری زاده اجد افندی) ایله
(۱۱۱۳) تاریخنده مکه مکرمه ده ارتحال ایدرک جوار حضرت
(حدیجة الکبری) یه دفن اولونان (منجم باشی) نامیله معروف فضلالی
مشایخ مولویه دن (صحائف الاخبار و جامع الدول) صاحبی سلانیکلی
(اجددده) افندی طرفندن شرح اولمشدرکه هرایکیسی ده مطبوع دکلدیر.
مابعدی وار برسدلی محمد طاهر به رفعت

(سلطان اجد خان اول) ه تقدیم ایدلشدیر. غیر مطبوعدر.
(۱۱) ترجمه امرو محمدی - اثرک اصلی قرق باب اوزره مرتب
وفارسی العبارة اولوب (۹۱۰) تاریخنده وفات ایدن مولانا (حسین
کاشف هروی) طرفندن (حسین باقرا) زاده (میرزا محسن) نامنه
یازلشدیر. (۹۷۱) تاریخنده در سعادتده وفات ایدرک (طوبخانه)
جوارنده بنا کرده سی اولان دفتردار جایی خطیره سنه دفن ایدیلان
(تاریخ هشت بهشت) صاحبی (مولانا ادریس بتلیسی) زاده دفتردار
(ابوالفضل محمد) افندی طرفندن ترجمه ایدلشدیر. مطبوع دکلدیر.
(۱۲) ترجمه امرو محمدی - انیس العارفین - فضلالی شعرای
عثمانیه دن اولوب رباعی کولقده عثمانیلیرجه ایران شعراسنک (عرخام)
ی مقامنده اولان و (۱۰۴۰) تاریخنده در سعادتده وفات ایدرک
(صوفیلر) چارشیمی قربنده کی مکتب ساحه سنه دفن ایدیلان (عزیمی
زاده حالی مصطفی) افندینک کنندی ترجمه سنه ویردیکی اسمدرکه بوده
اصلی کی قرق باب اوزره مرتبدر. بو ترجمه ده ایجابنه کوره علاوات
وتقیحات واردر. مطلبی شودر:

منت الله کیم اودر خلاق خلق ایدوبدر نکرم اخلاق
حسن خلقیله ایله یوب تکرم قیلدی انسانی احسن تقویم
(۱۳) مطرم امرو - ذکر ی سبق ایدن (حالی مصطفی) افندینک
پدری اولوب (۹۹۰) تاریخنده در سعادتده وفات ایدن فضلالی ابدان
(عزیمی) افندینک ائیدیر. مطبوع دکلدیر.

(۱۴) امرو نوالی - فرع نامه - (۱۰۰۳) ده مغنیساده وفات
ایدن فضلالی شعرادن (اق حصاری) (نوالی نصوح) افندینک
ائیدرکه (سلطان محمد خان ثالث) ک شهزاده لکی اواننده مغنیساده
معلی ایکن تألیف ایلشدیر. بو اثر اساساً حکیم شهیر (ارسطو) نک
(کتاب الریاسة والساسة) اسمنده کی کتابنک ایجابنه کوره محو اثبات
وایجابنه کوره توسیع طریقله ترجمه سنندن عبارت اولوب اون التی
باب ویر تکمله اوزره مرتبدر.

(۱۵) ترجمه کیمیای سعادت - متن اثر (۵۰۵) ده وفات ایدن حجة
الاسلام امام غزالی نک حکمت اخلاق و موعظه دن باحث فارسی ائیدرکه
ذکر ی سبق ایدن (نوالی نصوح) افندی طرفندن ترجمه اولمشدر.
متن اثر معارفندان عثمانیه دن (صحاح جوهری) مترجی (وانقولی محمد)
افندی ایله (صاری عبدالله) افندی احفادنندن (علی زاده عبدالباقی)
افندی طرفلرندنه ترجمه اولمشدر. (کشف الظنون) ده شاعر
مشهور (نجائی) ایله (سحابی) طرفلرندنه ترجمه اولندی مذكور
سده بو ترجمه لر منظور عاجزی اولماشدر. ترجمه لرک جمله سی غیر
مطبوعدر. یالکزیایکی فصلک ترجمه لر ی مطبوعدرکه برنجینک مترجی
مصرح دکلدیر. ایکنجی ترجمه بشنجی فصلک ترجمه سیدرکه (اکسیر
دولت) نامیله اولوب (نرکس) افندی طرفندن ترجمه ایدلشدیر.
(۱۲۸۸) ده طبع اولونمشدر. متن اثر اخیراً (هندستان) ده طبع ایدلیدی.
(۱۶) شرح امرو عضدیه - متن اثر (۷۵۶) ده ارتحال ایدن

سلامه قادینی

اوتومی فصل

تستر قادیلرک اکتساب کمال ایتلرینه مانعیدر ؟

انسان ایجه آکلاشلشدیرکه سودیکی برشینک کوزلاکنه بیکرجه
دلایل کتیرمک، کریمه کوردیکی شینک فایضه ایسه بتون دنیایی اشهاد
ایتمک اونک ایچون ایشدن بیله دکلدیر. کر موجودانک طرز وحالی
برشاهد عادل اولمسه یدی بو عالمده انساندن اک اوزاق برشی وارسه
اوده حقیقت اولوزدی. (وکان الانسان اکثر شیئاً جدلاً.)

(المرأة الجديدة) مؤلفی دیسورکه: «لکن تستره کلنجه بونک
قادیلری حریت طبیعیه لرندن محروم ایتمک، تربیه لرینی اکیال ایتلرینه،
وقت ضرورتنه قوت یومیلرینی قازانلرینه مانع اولوق، زوج ایله
زوجیه حیاتی عقلی و اخلاقیدن بیوايه براتقی کی برچوق ضروری
اولدندن باشقه بو قید بولندنجه اولادینک تربیه سنه مقتدر والده لرک
موجودیتنه امکان اوله ماز. بنسأ علیه امت ده بدنک یاریسی فلجه
اوغرامش بر انسان کی اولور.»

بکا کلنجه، بن دیرمکه: تسترک [یوقارنده سرد ایتدیکنز براین
حسیه یه نظرآ] برچوق فوآندی واردر. قادیلری حریت حقیقیه لرندن
وايه دار ایدرکه بو حریتک ماهیتی قارئین کرامک نظرنده تعین ایتشدیر،
کذلک اونلره والده اولوق ایچون اقتضا ایدن تربیه یی اکیال قدرتی
ویرر، کندیلرینی اعمال خارجیه ده ارککلرله اشتراک بلیه سنندن منع
ایدر، او بلیه دن که صرف مادی اولان مدنیت حاضره نک ایلیکنی
قوروتدینی آروپا، آمریکا قطعه لرندنه کی علمانک شهادتیه ثابتدر،
باشقه جه مائله لرینی، حکومتلرینی کندیلرینک معیشتلرینی وسائط معقوله
ایله تدارکه اجبار ایدر، زوج ایله زوجیه حیاتی عائلیه لاندنندن
متعم ایدر، تسترک دوامیله برابر اولادینک اسلامیت دائره سننده
تربیه سنه مقتدر والده لر بولنه بیلیر، تستره رعایت ایدن امت ده اعضای
ظاهریه و باطنیه سی تمامیله فعال، صحیح البنیه بر انسان کی اولور.

اونی صورارسه کز بزده قولایجه ديه بیلیردککه: بر آدم تخیل
ایدیکز.. رفیقه حیاتی یانی باشنده، کیجه کوندوز کندیسندن آریلیور.

امتک همیشه آکدر بر طرزده یا شایور. هم کندیس، هم ولادی، هم ده بتون اهل بیتی سعدا کی یا شامق، شهدا کی اولمک ایستورده اونک ایچون سفاهتک تولید ایده جکی امراض واسقامک شرندن وقایه نفس ایدیورلر . . .

شیدی بوندن دها بیوک سعادت خاطره کلیری ؟

شهبسز بوکی خلدلر هر کسک خوشنه کیدر . حق آرزولره تمایله موافق کله جکی ایچون سوزی نه قدر اوزاتسم دیکله بنراوقدر محظوظ اولورلر . لکن الله عشقنه سویلیک که بوعلمه قاچ کشی سعادتک بودر جه سنه واره بیلشدر ؟ دها طوغوسی قاچ کشی بواقبالا حرازه یا قلاشه بیلشدر ؟

فلسوفلر برچوق جنک وجد الدن سوکره ایکی بیوک فرقه یه آیرلیدیلر : بونلردن برقمی بوعلمه علی الاطلاق راحت یوقدر . بتون حیات ریج وکدردن ، الم وتبدن عبارتدر ، دیبهرک ذوق حیاندن قطع امید ایتدیلر .

اوبر فرقه ایسه ایشی باشقه درلو بولیدیلر ، دندیلر که : حیانتک کوزل طرفلری ده واردر ، فنا جهتلری ده . مسعود او آدمدر که حیانتک محاسندن مساعده امکان نسبتنده استفاده یوانی او کرشم ، مساویسندن ده نه صورتله چالیشیلهرق قورتولمق قابل اوله جغنی ا کلامشدر ایشته او آدم مادام العمر شوایکی موج متعاکس آره سنده چالقانیر طورور . برندن صاقینیر ، دیکرندن برجرعه یوتار . نهایت بوعلمک حدودینی آشهرق دیکر عوالمه صمود ایدر که اوزاده شو مجاهده دورادور حیانتک - یا ابدی برنیم ، یا خود سرمدی بر خسراندن عبارت اولان - عواقبی کندیسنه منتظر بولور .

بزه کلجه بز بالطبع سوزلری بدیهیاته منافی اولدینی ایچون برنجی فرقه ایله هم فکر اوله مایز . بزجه نظر التفاته آلمیه و بو حیات ارضیه ده مسلک اتخاذ اولنیه شایان اولان ایکنجی فرقه تک مطالعانیدر . لکن یونلرکده شو ضعیف انسانه قارشو تکالیفی نه قدر شدید نه درجه لرده گراندر . زیراسمای سعادت وشقاوت برندن وهله تفریق اولنیه بیله جنک صورتده تمیز اولدینی ایچون زوالی انسان اولکیسندن قاچار ، یکجیسنه طوغری قوشا ده بوضورته قاچقه ده ، اولانجه قوتیله اوز قلاشقه ده اولدینی ظن ایتدیکی ورطه هولنا که دوشرا !

بوعلمه هیچ برخیر یوقدر که شرابه مزوج اولسون . کیم اوخیری مخلوط بولندینی شردن کاملاً تطهیر قدر تیاب اولورسه سعادت ایتمه الحاق ایدر ؛ حقیقه مسعودانه بر حیات کچیر ؛ صفوت قلب اصحابک بولندینی مقام رفیع یوکسلیر . لکن بو نصل قابل اوله بیلیر که انسان نفسنده مستقل ، بتون شئون حیاتیته سنده باشلی باشنه قائم دکدر ؟ برایشده اونک ایچون خیر کورونوز ؛ فقط حیاته ده موجودتسه کندیسنه مشارک اولانلر اوکا برچوق مانعلر ، عقبه لر تشکیل ایدر لکه بونلردن برینی آنلاسه ، بر طرف ایتسه پیش عزمنده دیکر برحائل دها دیکلیر . نهایت ، غایه مقصوددن باره هدی تجلی ایتدندن اول بچاره تک موجودتی سونر کیدر .

همده اوله عادی برقادین دکل ، عقل وادب صاحی . لوازم حیاتی کاملاً بیدور . زوجنک وظائفه ، مشاغلنه ، اولادینک مستقبیلنه ارتباطی اولان هر شیدن صوک درجه ده علاقه دار . ارککنک ثروتی حسن اداره ، صحتی محافظه ایدیور ، شان وشرفی مدافعه ده بولونیور . آمالی ، اعمالی ترویج ایچون چالیشیور . اوکا وظائفی اخطار ، اونی حقوقدن آگاه ایدیور . بوضو تله چالیشد قجه ده کندی منفعتنه ، قوجه سنک منفعتنه ، اولادینک منفعتنه خدمت ایتکده اولدینی یقیناً بیلور . شیدی او آدم ایچون بوندن بیوک سعادت ، بوندن مسعود حیات اوله بیلیری ؟

بر آدم دها تصور ایدیکز : یانی باشنده حیاتی قوجه سنه حصر ایدن برقادین ، کوزینک اوکنده صدائکک مشخص تمالی کسلیش برزوجه یوق که اونکله مباهی اولسون ، اونی خشنود ایتک ایسته . سوز ؛ اوکا قارشو اعمال فاضله ده بولمق ، مکارم اخلاق آثاری گوسترمکله نظرنی جلب ایلسون . اوت ، اوله برهمسر وفادار که آشیانک زینتی ، قلبک مدار بهجتی اولسون ، اوقاتی اشغال ایتسون ، آلامنی طاغوتسون .

شیدی بویله بر آدم ایچون مسعود یا شامق ممکن اوله بیلیری ؟

اوت ، یوقارنده بوکی سوزلری بزده قولایجه سویلیه بیلیر ، دعشده . چونکه بویله سویلن سوزلر پک خوشه کیدر . لکن بز مقام عله ، مقام تحقیقه بز ؛ مقام تنیده ، مقام امله دکلز . ذاتاً بع سکونده هیچ بر ارکک یوقدر که خیالنده بوکا بکزر ، حتی دها زیاده آمال بولمسون . شو قدر وارکه بوخیالندن هیچ برینک خارجده صوت پذیر حقیقت اولدینی کورمک قابل دکدر . زیرا مقالید کون انسانک دست مشیتنه تودیع ایدله مشدر . اگر هر صاحب تمنی سرمایه مائل اولدینی بر یوزنده علی الاطلاق برشیدن شکایت ایدن آدم بولمزدی . کذاک بوکی وسائط قولیه ایله احوال شخصیه تک اصلاحنه امکان بولندینی ایش بولنری سویلیکدن ، یازمقدن دها قولای اولوردی .

بلا بز او زمان خیالاتی دها ایلری به طوغری کوتوره رک دیه بیلیردک : آدم تصور ایدیکز که ارم نمون بر باغ ایچنده قورولمش بر قصر آسمن پیاده نشین ساز ناز ونیم . حضورنده برچوق خدم وخشمی وارکه صاحب برینک خاطرینه فرح ویرمک ، کلانی دفع الله مک ایچون ایلك صدور ایده جنک امرینه ، آرزوسنه درت کوزله منتظر . کندیس هم عالیله ، افکار سامیه اصحابندن اولدینی ایچون بی نوعنه ، ملتنه قارشو خاطره شرفرسانی سنیه توارینده مخلد قله جق برچوق خدمات مبرورده بولمش . اسمیله علو همتده مثل ضرب اولونیور ؛ کندیس انسانلری اعمال خیره سوق ایچون مثال اتخاذ ایدیلور . برچوق اولادی وارکه هر برینی استعداد فطریسنه کوره تربیه ایدیور ؛ ایلریده بابالرینک مقام محترمی احراز ایتسونلر ، عین حیاته مظهر اولسونلر دبه اوغراشیور . جناب حق اوکا بتون امورنده اعتدال ایله حرکت محبت ویرمشده بوسایده او نعیم عظیم ایچنده اتقیای

قادیلہ دائر مطالعات تمہیدندہ بولنا نلر دن چوغنی کور یورم کہ ہیج نایص جہتی بولنمیان بر عالمہ ، ہر صورتلہ جائز کال اولمش بر طاقم ار ککار آرہ سندہ ، کذلک اونسبتدہ تکمل اتمش بر قادیلہ تخیل ادب اولر دہ ا اوکا او قدر اوصاف جلیلہ ، او قدر مزایای جلیلہ عطف ایدیور لکہ ارتق او قادیلہ علی الاطلاق بتون شوائب قصور دن منزہ خیالی بر انموذج تکامل اولیور ؛ کال جلیلہ ، جال کالیلہ ، محاسن طبایعہ زوجنک ، عالمہ سنک قرۃ العینی کسیدیور ، وظائف متحتمہ سفی لایقیلہ بیان بر مرہبہ ، امور بتیہ سفی الہ کوزل بر طرز دہ ایفا ایدن بر او قادیلہ اولیور . صو . کردہ زمانک بر جزء قیمتداریتی خارجہ چیقہرق باحث علیہدہ علمایہ ، اخلاقیاتدہ فلاسفہیہ ، یکی یکی کشفیاتدہ سیاحتدہ اشتراک صورتیلہ امتک حالی تہذیبہ حصر ایدیور . خلاصہ ، اونک داخندہ اولسون ، خارجندہ اولسون او قادیلہ ہرشی اولیور !

اوت ، اگر ایش حد ذاتہدہ بویلہ اولہ بدی بک اعلابرشی اولوردی . لکن نہ فائدہ کہ قوانین حیاتیاتک بزم ظنن دن بسبتون باشقہ بر سیری ، شئون موجودیتک دہ بوکی تخیلاتہ قایلدیغمز زمان افکاریمزہ اصلاحطور اتمین بر طاقم ادواری واردہ . ایشہ بونک ایچوندرکہ محرر لردن بر چوغنک مقالہ لری حسیض منسیتہ دوشیور دہ خارجدہ ذکرہ شایان ہیج بر تأثیری کور لمیور . بزہ کلنجہ ، بزہ احوال اجتماعیہ دائر بر سور سویلہ جکمز زمان ہر شیدن اول شواہچندہ بولندیغمز عالم کونک ماہیتی ، احوال عمومیہ سندہ کی نقصان و کالک مقدارینی ، اونقصان و کالک انسانک احوال و اطواریلہ اولان مناسباتی نظر دقتہ آمانی بزہ . زیرا بونقطہ بی نظر امانہ آماندہ نہ ویرہ جکمز حکم لخطادن سلامت بولور ، نددہ تاقین ایدہ جکمز وصایا تحقیق محال اولان بر طاقم خیالاتدن مجرد اولور .

مثلاً قادیلہ دائر سوزسویلیہ جکمز وقت اول امر دہ کوزدہ جکمز جہت شواہل ایدر کہ : بزہ (بشرہ منسوب) بر قادیلہ حقندہ ، ہم دہ بتون افرادی کذلک (بشرہ منسوب) اولوب ہر برینک بر چوق ہوساتی ، نفسانی تمایلاتی ، طبیعی نقائصی بولنان (انسانلر) آرہ سندہ یاشادقہ اولان بر قادیلہ حقندہ سوز سویلیہ جکمز . ایشہ بر بو جہتی ، بردہ کندیگزک مصائب و شرور دن مبرا اولمایان بو عالم ارضیدہ بولندیغمز فکریمزہ ایچہ یرلشدیر ملی بزہ . شبہہ یوقد کہ اگر قادیلہ حقندہ سرد مطالعاتہ قالیقشمازدن اول بواصولہ رعایت ایدہ جک اولور سدق اوزمان اولجہ احتیاساتمزہ تحکم ایدن بو افراطہ بر اعتدال کلیر کندیغزی طویلاہ ق آرتق افکاریمزہ ، تصوراتیمزہ حاکم اولورز ؛ یازدیغمز یازیلر قانون حیاتیہ ، او قانونک طبیعتہ معارض دوشمز ، سوزلریمزک تأثیری اولور ، آثار حسنہ سفی کورولور دہ چکدیگمز امکارک ، صرف ایتدیگمز مساعینک ہدر اولدیغنی دیدہ مباحات ایلہ کورورز .

مابعدی وار محمد عارف

ای قارہ ! سن دہ ہم کی کور میور مسک کہ ناسک قسم اعظم اولانجہ خیری ، نوقتی با فرض رحمتدہ کورور لردہ بواہتدایہ رغماً ناچار اوندہ و کردار اولورلر ؛ بو حرمان ایسہ اونلرک ظفر یاب مسام اولمایہ قدر تسر لکارندن دکل ، ایچق اوکلر ندہ بولندیلری محبتدن متولد بر طاقم مامعلر ، اجتماعی بر چوق عقب لر ظاہر اولماسندنر .

ایشہ بوشونک کامسہی بشرک قلبی تاب واضطراب ایلہ مالمال ایدر ؛ افکارینی تار مار ایدر . لکن اگر انسان اولانجہ مسکاتی طویلاہ ق کندیغہ کلیر ، لحاظہ امیدینی - مقالید زمین و آسمانہ دست قدرتہ مسخر اولان - جناب واجب الوجودہ طوغری چویر دہ روحنہ بر اطمینان تام احسان ایتسفی نیاز ایلرسہ اوزمان وجدانندہ برسکونت طویار ، ہر طرفی ایمان کسلیلر ، یقیناً اکلارکہ خدای لم یزل بتون بومصنوعاتی کال اتقان ایلہ یار اتمش ، لک کوزل بر صورتدہ ابداع اللہ مش ، قضای الہیسی - شہسز بر حکمت باغہدن ، بر مقصد عظیمدن طولای - خیر و شرک بوشاکدانک لوازمندن اولمسنہ تعلق ایتسدر . (ونبوکم باشر واخلیر فتنہ)

او حالہ کیم بوریاح تند متعاکس آرہ سندہ اعتدالی محافظہ ایدہ بیلیرسہ خیر ایدیہ نائل اولور . کیم صاغہ ، صولہ میل ایدر یا خود تحقیق محال اولان تمنیاتدہ بولنورسہ آرتق ایشی اللہہ قایلر . انسانک ایتدیگی یا لکز بر رفیقہ صالحیہ مالک اولسندن ، یا خود زوجہ سنک کندی یاندہ غیر مستور اولہرق کزہ بیلسندن عبارت دکلر انسان حالک بوندن چوق دہا ای اولسفی آرزو ایدر . ایترکہ کندیسنہ ہیج بر فئالق کلسون ؛ اولوم یانہ یا قلاشمسون . ایترکہ فقر و سفات یر یوزندن فالقسون ؛ خستہ لقلر رہین انعام اولسون . ایترکہ اولاد و طنندہ ، انہای نوعندہ نظرینہ خوش کلیہ جک بر حال کور لمسون . فقط ہیات ا فناقندن ، اولومدن ، سفالتدن ، نظر خراش فجایعدن ابدیاً قور تولوش یوقدر ؛ بونلرک وجودی ضروریدر . کذلک انسانک حریتی اوزرینہ تضییق ایدلک ، اذواق ولذائندن محروم بر اقلق ہمہ حال لازمدر . زیرا بر چوق فلاکتلر وارد کہ بشر ایچون اولردن باشقہ صورتلہ رہایاب نجات اولق قابل دکلر .

بن تستر دہ مضرت بولندیغنی منکر دکل ، ایچق اونک دہا بویوک بر ضررک وقوعنہ مانع اولدیغنہ معتقدم کہ بوایکنجی حالہ نظراً مستوریت خیرلی اعتبار اولنور . نتہ کیم ملتزدن بعضیلرینک دیکر لرینہ قارشی سلاح لغری حد ذاتہ ای برشی دکل ایسہدہ دہا بیوک بر فئالی دافع اولسنہ نظراً ای عد اولنق طبیعیدر .

اولیہ ایسہ ای معشر ناس ا بزہ لازم اولان حرکت بر خصوصدہ تمایلات نفسانیہ مزہ تبعیت ایتہ مکدر ؛ زیرا بزم ایچون بویولہ کی مطالعہ بونک بر چوغنی اسحصال ممکن اولدیغنی کی تحقیق ایدہ جک تمنیاتزدن بعضیسی دہ ہیج بکلہ مدیکمز صورتدہ ظاہر اولور ؛ بر حالہ کہ اگر اوامیدلرک مامعینی بدایت کردہ بزہ اوصورتلہ تجلی ایتش اولہ بدی ، اولنرہ یا بلا شتی شویلہ طور سور ، آرہ مز دہ کی مسافہ بعد المشرقین اولوردی !